

ZEMPLÉN.

Közlöny a társasélet, közgazdaszat s irodalom köréből.

Előzetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előzetési pénzek
valamint minden köz-
lomény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
béremelv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyilt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.
Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.
Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lóvy A. könykeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

29-ik szám.

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

Zempléni megye gazd. egylete által S. a. Ujhelyben 1871 évi június 17-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve.

Jelenlevők: Vladár Kristóf elnöklével, b. Barkóczy Mihály, Deresényi Kálmán, Dienes István, Matavozszky János, Viczmándy Viktor, Viczmándy Mór, Viczmándy Ödön, s többi e. tagok és alulirt jegyző.

1. Olvastatott Vass Gyula folyamodványa melyben 5 frtnyi összeg beküldetésével előterjeszti, hogy a közlebbi alakuláskor egyleti tag megszűnve lenni, később csak tévedésből vett egyleti kiküldetésben részt, miért is magát a további tagsági kötelezettségek és az e tárgyban ellene folyamatban levő pör alól felmentetni kéri.

Folyamodó a kérvényében előterjesztettek alapján a tagsági kötelezettségek alól az 1867-1872 évi alakulási időre felmenttetik; a beküldött 5 frtnyi összeg pedig a beszűntetendőnek ezennel kimondott perköltségei fedezésére egyleti jegyzőnek kiadatik.

2. Olvastatott Kereszturi István a debreczeni gazd. tanintézet halgatójának folyamodványa melyben az egylet által 1869-1870-re adott segélyt az évre ismét kiadni kéri.

Mielőtt a kért segélyezés folyóvá tétetnék egyleti jegyző utasítatik hogy a tanintézet igazgatójához az iránt valjon mennyiben szükséges és érdemi folyamodó a kért segélypénzt kérdést intézve — a veendő választ e. alelnök b. Barkóczy Mihállyal közölje; czimzett alelnök felhatalmaztatván, hogy ennek folytani belátása szerinti segély összeget utalványozza és kiadassa.

3. Olvastatott a földmivelés, ipar, és ker. ministeri intézmény, melyben felszólítatik az egylet az iránti véleményezésre: hogy mennyiben tartja a községi bikák rendszerét célosnak? s az esetre ha e rendszer a kor igényeit többé kinem elégitené, mely intézménnyel vélné azt pótlandónak.

Ámbár az egylet területén és több községben szokásos ezen rendszer kielégítőnek nem tekinthető s kívánatos volna hogy a kormány a mentelepekhez hasonló módon látná el a közönséget tenyésztő bikákkal, — mindamellet ezen vagy más czélszerű intézmény életbeléptetéséig oly községeknél hol bikák tartatnak azok meghagyandóknak, a hol pedig nem tartatnak behozandóknak véleményeztetnek, azonban a következő rendszabályok alkalmazása mellett:

1) Hogy a községi bikák az illető törvényhatóság közegei felügyelete alá helyeztessenek.

2) Hogy ott a hol gazdasági egyletek vannak; ezek kebeléből kiküldendő, s a hol nincsennek, más szakértők, és a törvényhatósági közeg által együttiesen, ugy az alkalmazás alatt már találandó mint a beszerzendő községi bikák megvizsgáltassa-

nak, s azok alkalmazása csak ily vizsga alapján engedtessek meg.

Egyébiránt: kívánatos volna hogy a magas kormány a bikák nevelését ösztön-díjjak kitűzése által elősegellené s hogy intézkednék az irántis miként a községi czélra alkalmas bikák a községek által lehető jutányosan s bizonyos kijelölendő helyeken például a gazdasági tanintézetek székhelyein fölállítandó telepeken megszerzhetők legyenek.

Mely elő adottak szellemébeni vélemény kidolgozása és felterjesztésével egyleti jegyző ezennel megbizatik.

4. Olvastatott a földmivelés, ipar, és kereskedelmi miniszter ur intézménye mely mellet a községi faiskolák fentartása és kezelése tárgyában az ország valamennyi törvényhatóságához intézett felhívást azon remény kifejezése mellett hogy a gazd. egylet az abban foglaltak sikeres keresztül vitelére segédkezet nyujtand — áttezsi. Evvel kapcsolatban.

5. Olvastatott a megyei bizottmány megkeresése, melyben a gazd. egylete a felhívásban foglalt intézkedések tárgyában adandó véleményezésre szólítja fel.

Midőn az egyesület kiváló köszönettel fogadja a magas kormánynak czélba vett intézkedését kénytelen bevallani hogy a legfőbb helyről többszörösen tanusított jóakarát és támogatás daczára sem mutathatók fel területén eddigelé oly eredmények, melyek legalább a kezdetre nézve kielégítők lennének; sőt az eddigi tapasztalásból következtetve a faiskolák rendszeresítésének keresztülviteléhez oly tényezők hiányoznak melyek nélkül előmenetelre számítani nem lehet.

Mert jóllehet a faiskolák területe e községekben nagyobb részt régebben kimutatott, azonban a törvényhatósági kellő felügyelet nem alkalmaztatván a községi előjárók s föld népének szenttelensége hanyagsága és sokszor rosz akarata mind tényezők valának melyek azt eredményezték hogy a kijelölt területek legnagyobb részt nem hogy rendeltetésüknek megfelelőleg műveltetnének, hanem vagy elhagyatva vannak vagy más czélokra alkalmaztatnak.

Ily körülmények között, habár a megyei hatóság az e tárgyban miniszteri intézvény másolatát az avval beküldött táblázatokkal együtt a megyei szolgabirának szoros alkalmazkodás végett kiadta mindazonáltal ezutáni eredmény csak az abban foglaltaknak lelkiösmeretes és buzgalmas felkarolása által reménylhető.

Hogy az egyesület maga részéről ez érdemben a lehető megtegye czélszerűnek tartja oly megbizottak kerületenkénti kinevezését és fölkerését s kik az illető járásokbeli szolgabirakkal egyetértve a faiskolák ügyét előmozdítani és ellenőrizni képesek lesznek.

névszerint:

1. A deregnyői kerületre kiható hatáskörrel Petrovics Eleket lakik Deregnyőn u. p. Butka 2. A gálszécsi ker. kih. hat. Wladár

Ervint l. Gálszécsen. 3. A gesztelyi ker. k. h. Szányi Gyulát Gesztely u. p. Szerencs. 4. homonnai-papinai ker. k. h. Zsolnay Endre Dávid l. Kemencze u. p. Homonna. 5. latorczai ker. k. h. Ulrich Vilmost l. Perbenyik u. p. K. Helmeo. 6. m. laborezi ker. k. h. Bacsinszky Vilmost l. M. Laborez. 7. nagy-mihályi ker. k. h. Fehérváry Miklós l. N. Mihály. 8. a. pataki ker. k. h. Gravin Lajost l. Olaszi u. p. S. Patak. 9. rákóczi ker. k. h. Boronkay Lászlót l. Rákócz u. p. Vásárhely. 10. szerencsi ker. k. h. Harkányi Károlyt l. Ujvilág u. p. Szerencs. 11. sztakesini ker. k. h. Bányai Mihályt l. Sztakesin. 12. sztropkó-dobra ker. k. h. Pálffy Józsefet l. Csákyó u. p. Varannó. 13. terebesi ker. k. h. Földessy Józsefet l. Gálszécs. 14. tiszai ker. k. h. Szeghy Gyulát K. Rozvagy u. p. K. Helmeo. 15. tokaji ker. k. h. Szabó Károlyt l. Mád. 16. varannói ker. k. h. Benzur Abát l. Varannón. 17. s. a. ujhelyi ker. k. h. b. Barkóczy Mihályt l. S. a. Ujhely. 18. zempléni ker. k. h. Bernáth Győzöt l. M. Jesztreb u. p. S. a. Ujhely. 19. Zsalobini ker. k. h. Máriássy Mátyás l. Zsalobina. 20. gálszécsi ker. k. h. Péchy Ádámot l. Tusán. u. p. Terebes. ezennel kinevezvén, fölkeri nevezett urakat hogy magukat az illető szolgabirakkal állandó érintkezésbe tévén velők egyetértőleg faiskolák silletőleg iskola térek miben létét községenként kipuhatolják, és azok ezentuli művelésére felügyelni s azt ellenőrizni sziveskedjenek.

Mely eljárásuk könnyítésére az elő említett ministeri utasítás valamint a kérdéses táblázatok is e jegyzőkönyv mellett kezűkhöz szolgáltatni határozatván: az egylet teljes bizalmát helyezé hazafias készségükbe s elvárja hogy e közérdekű ügynek szolgálatára ezen készséget felajánlandják.

Ezen intézkedésről a magas kormány és e megyei bizottmány is értesítendő; utóbbi felkértevény hogy a járás és kerületi szolgabirakat oly utasítással lássa el melynek folytán a kinevezett egyleti megbizottakkal egyetértőleg kezeljék ezentuli a községi faiskoláknak eddigelé elhagyott ügyét.

6. Olvastatott egyleti pénztárnok pénztári kimutatása melynél fogva az 1870. évi zárszámadás szerint az egyleti összes pénztári részlet 786 frt. 59 kr. tett. 1871. évi január 1-től június 15-ig behajtatott az egyleti tagsági díjakkól 1072 frt. 50 kr. melyből levonva 121 frt. 90 kr. kiadást — jelenleg az egylet rendelkezése tőkéje tesz 1737 frtot és 19 krt s ezen összeg takaréktárilag kezeltetik.

Az egyletnek saját tagjai ellenében 1867 évi január 1-től lejárt tagsági követeléseik tesznek összesen 1422 frtot; s ezenkívül vannak azon régiebb követelések melyek behajtásával Vékei Gedeon ügyvéd úr van megbizva de melyekről mostanáig végszámadást benem adott.

A pénztári kimutatás tudomásul vétetvén, — a pénztár és a felett vezetett számadások megvizsgálásával Wladár Kristóf és

b. Barkóczy Mihály bizatnak meg; egyuttal Wladár Kristót egyleti alelnök felkértek hogy Vékey Gedeon ügyvédet a nálla behajtás alatt levő követelések miben létéről nyilatkozat tételre személyesen felszólítsa.

(Folyt. köv.)

S. Patak, jul. 12.

Sáros Patakon július 9-én adatott át használatra a hely. hit vallásnak templomában Mózer Lajos szalzburgi művész által készített orgona. Dr. Lengyel Endre fő gondnok ur kezdeményezésére és folytonos buzgolkodása vezette az orgona ügyét szép sikerre. Hét ezer forintba került az orgona, s mind jótékony mulatságok és adakozásokból gyűlt egybe; a tisztánnevelési hitvallás egyházkerület ezer forinttal járult hozzá.

A fő iskolai vizsgák vasárnapján mindig nagy közönség gyűlt össze Sáros patakon, kalmista bucsúnak szokták ezt nevezni, melyen szép éneklést, épületes alkalmi beszédeket s a főiskola anyagi és szellemi gyarapodásáról igazgató-tanári előterjesztést, szonoklatokat hallgat a közönség, és örvend saját intézetének szellemi és anyagi gyarapodása felett.

Ma a főiskolai és gimnáziumi egyszerű mind a papi vizsgák folyamában az orgona felavatási ünnepély is járulván a főiskolai ünnepélyhez, nagy számú közönség özlött a nagy templomba, s megtöltte azt egész szorongással.

Ivánka Sámuel főiskolai ének és zene tanár már előre szervezett a gyülekezet férfi és nő tagjaiból ének-kar, mely az orgona vezetése alatt meglepő szépen énekelt, felváltva a főiskolai mévelt éneklő kar által. Nekem szemről legszebb és meglepőbb az emberi hang.

A s. pataki hely. hit vallásu eklezia lelkesze Terbes Barnabás ur tartotta az alkalmi papi beszédet édes élvezetére a nagy közönségnek.

Az egyházkerület és főiskola főgondnokai Kun Bertalan Superintendus, és id. Báró Vay Miklós urak betegség miatt meg nem jelenhették, egyházi részről het esperes s Balint József főjegyző ur aljegyző társaival, s a papi és iskolai vizsgák szorgalmas és heteken át fáradozó bizottságai; világi részről Barczay Albert, Ragályi György, Hegedűs László Mocsáry Lajos, Kovács Károly, Dereseny Kálmán, Meskó Sándor kassai főgondnok, Bódog Károly, Apostol József világi főjegyző, s többen képviselték az egyházkerület és főiskola kormányát. Ma egész nap ünnep, s minden ház vendégfogadó volt.

Estére a városháznál táncmulatság várta az ifjabb vendégeket, s megtelt a terem minden mellék szobáival, még a kapu bejárást is étteremmé kellett rendezni. Mányi Lajos a zemléni híres zenekarnak vezére szives volt Rankról lejönni társaságával, hogy ok is járuljanak az orgona alapra tartott bál jövedelméhez, nem fogadtak el többet. kedves működésüket mint az utazási költséget.

A bál is szépen sikerült, a rendezésnél felügyeletnél Dr. Lengyel Endre fő, Jánosy Lajos al gondnok, Ardó János, Nagy András, Szakácsi János, Józsa Mihály, Szentpétery József, Széter András, Tatár Lajos, egyházi tanácsosok, Szabó István, és Nagy Gabor, ekleziásai buzgó tagok Kadácsi György, Balint Dezső, Molnár József, teológusok, és Farkas Gyula, Szabó Endre, jogászok tüntették ki magukat.

A belépti díjakon felül adakoztak Dr. Ferenczy József abauj megyei főesperes, Apostol József egy ház kerületi főjegyző, Meskó Sándor, Naményi István urak, és többen nagyobb és kisebb összegekben.

Az orgona hangrendszerének megbírálására sz. Nagy József itteni államképezdei és Ivánka Sámuel főiskolai zene és orgona tanárok kérték fel az eklezia részéről, s műszaki bírálatukat írásban foglalva beadván, az alku alapját tett tervtől eltérést kitüntették, de azt is constatálták, hogy a hirneves művész más szerkezetet találván jobbnak, azt pontosan keresztül vitte, s az orgona mint remek műbizvást átvehető, különben jót állást váltalt a művész, s jó hir neve kezekedik műveért.

Mózer Lajos több magyar helyeken készített orgonát, meglehetősen eltanulta a magyar nyelvet melynek méltánylásául és a magyar hegyaljai borok emlékeül Szakácsi Dániel egy hordó 1866-ki borral ajándékozta meg.

Ez uttal megemlítem a sáros pataki fő-

iskola mingyárt lefolyandó 1870/71-ik évi működésének eredményét is. Tekintve az ifju erőkből megnyert jeles tanárok működését, a sikerigen örvendetesnek találattott. A tanítványok ösztönözöttve a jeles tanárok alapos és érthető tanításaik által szorgalmasan tanultak, a legszigorubb vizsgák részrehajlatlanul szolgáltatták ki az igazságos bírálatokat. A fegyelen könnyen és szépen tartatik fen.

Az államvizsgai bizottság erélyesen, híven működik az egészség ügyet Kálniczki József orvostudor ügyes szorgalommal intézi.

Teljes bizodalommal lehetnek a szülők rokonok, és gyámok a s. pataki főiskola iránt. A szegény gyermekek, és tanulók felől is kiválólag van itt intézkedve; százat haladó ilyen tanulók találunk szállást és elemezést az emberbaráti jó indulat által fentartott tápintézetben.

Testgyakorlati, uszodai intézetek is vannak Van beteg ápolda is. Olvasó, és ö.képző társulatok díszlenek.

Az új tanárok közül Wurga Lajos egy háztörténeti, Bokor József ó és új szövetség, szent írás magyarázat, és héber nyelv — Nagy Gusztáv dogmatika és Felméry Lajos aesthetika, és Antropologia kitűnő tanárai szünte a közvizsgák ideje alatt tartották székfoglaló program beszédeiket nagy meglepésére a főiskolai kormányiak, és közönségnek. Nagyon hasznos volna e jeles programokat az ország nagy közönségével megismeretni.

A sárospataki tanítói államképezdéről is méltán irhatom, hogy egyike az ország legjelesebb képezdejeinek, nem hiában gyönyörködött abban a jó emlékezetű b. Eötvös József közoktatási miniszter. Kis igazgató ur, a helyben székelt derék fő tanfelügyelő Árvay József ur szakadatlan befolyásával, és a külből nékül szaktanárok lankadatlan közreműködésével, oly gyarapodásban és virágzásban tartja azt, hogy lélekemelő gyönyörűséggel tapasztalhatja ott a résztvevő vizsgáló a kor legjobb kívánalmainak mindenben kitűnőleg megfelelő előmenetelt, szép rendet, tisztaságot, pontosságot, csak a kertészet vár még állam segélyre, berendezésre.

Sz. D.

Tárogató.

— Helyi, megyei s vidéki ujdonságok. —

(?) **Örvendetes dolog.** Zemplénmegyében a népiskolai törvény életbeléptetése óta 26 közös iskola épült, felekezeti pedig a törvény idevágó rendelkezés képest 22, kellő nagyságu tanteremmel ellátottak, míg a többiekre nézve a szükséges intézkedések folyamában vannak. A tanfelügyelő buzgalma —szemben az előítélet, féltékenységgel és kezdet nehézségeivel — lankadatlan, s van reményünk: hogy eképp pár év múlva hazánk nevelés ügye (ha mindenütt ily erélyes kezekkel látnak a dolghoz:) e tekintetben más mintállamok nivenjára emelkedik.

+ (Beküldett.) P. Nagy Sándor debreceni tanár levél szerinti önkeltatása az angol nyelv megtanulására Robertson T. taumódja szerint, második rész, 12. levél, és ugyancsak P. Nagy Sándortól előfizetési fölívás a francia nyelv levél szerinti önkeltatására a világhírű Robertson T. taumódja szerint. Robertson taumódja az, mely magát a legpraktikusabbnak bizonyította be, mely abban kulminál, hogy tanítványával azonnal elbeszéléssel kezd a nyelv tanulást, úgy hogy eme elbeszélés végével a tanítvány a nyelvet megtanulja, s így nem csoda, hogy kik e módszer szerint tanulnak valamely nyelvet igen rövid idő alatt s játszva tanulják azt meg.

Ajánljuk t. olvasóknak a munka megszerzését, mely is a nevezett szerzőnél Dobrocszenben rendelhető meg.

(!) **Szerkesztőségünkhöz** két új lap küldött be. Az egyik „Nemzetközi divat-közlöny“ illusztrált szabóújság, szerkesztője Hoffmán Bécsben. A másik „Oberungarischer Llojd“ eperjesi német hetilap, szerkesztő Bórkey Imre a „Tiszavidék“ egykori szerkesztője. Tehát Bécsben, magyar, Eperjesen pedig német. Ugye e hogy komikus?!

(!) **Fekete Otte Hedvig** s. a. ujhlyi nőnevelő intézetében a szabályszerű évi vizsgák f. h. 21-én d. u. 3 órakor a nagyobb, 22-én pedig d. e. és d. u. a kisebb osztályokban fognak megtartatni. Reméljük; a t. szülék valamint a nevelés barátjai számosan meg fognak jelenni e vizsgákon, mely a mult évben is szép jelet adá úgy a tanító-nők, mint a növendékek szakképessége és szorgalmának.

(!) **Himes Irály.** A homonnai jan. 25 én tartott majálisról — melyről lapunk 27-ik számában értesültek olvasóink — a legközelebbi „Ung“ egy oly floskulusokkal tel. levelet közöl: hogy lehetlen rajta el nem mosolyodunk. Nincs oly szétfolyó lyrai ömlengés, melyben anyi, dictionáriumból kikeresett édeskés majd eposz vezérezik vagy proklamációba illő hangzatos frázis volna felolvasztva, mint e tudósításban... „Meglepő, komoly hazafias — fenkölt hazafias — nagy hazafi — gyöngéd — virány — szenderegés — rétvirág — kellemes — bájos lejtés — bájos táncz — igéző könnyűség — kellemes bimbó, — méltóság teljes — férfias deliség — demokrata koszoru — vadregényes szolgabírói kerület — eibüvölés — ágyulövés — haza — király — kormány — üdvöphár sat. csak úgy hemzsegnék benne mint eső előestéjén az apró legyek raja a levegőben. Eltekintve a levél egyéb cifraságaitól, még arról érsesülünk belőle, hogy e majális Bittó miniszter székfoglaló napjának ünnepélyessé tételére volt rendezve, s mert jól ütött ki, tehát levelező is jó oment köt Bittó miniszteri kormányzatához... „Bacculus in angulo ergo pluit“ — Ez már azután emberségünkre nem csak kacskaringós, de egyszersmind loyális logika is.

— **Kazinczy Ferenczeknek,** nyelvünk halhatatlan ujjáteremtőjének Biharmegyében, születési helyén Érsemlény enlékké felállításán fáradozunk. A „Biharmegyei közlöny“ a jeleulegi megyebizottmányt hívja fel a kegyeletes eszme keresztülvitelére, mint amely szebb tettel alig végezhetné be működését. Vaahányszor csak Kazinczy neve az irodalomban vagy a hálás utódok ajkain felmerül, mindanyiszor eszünkbe jut, s fájó komorsággal tekintünk a a széphalmi mauzoleum felé, mely — tekintve annak a nagy szellemhez nem illő kicsinyes voltát — évek óta az építkezés felében áll. Hazafias érzelmű utazók, kik vidékünkön megfordulnak, muzulmani buzgósággal keresik fel a sírt: hogy az örökálvo iránt hála és kegyelet adójukat lerojják, azonban lehetetlen el nem borulniok ama kopár rendezetlenségek, mely az egész helyet egy hálatlan nemzet közönyeként veszi körül. A vád mindenestire a m. akademiát terheli, mely anyira elmélyedt a cseremisiz és csamcsogár nyelvek kutatásában: hogy ezt teljesen feledni látszik, s befejezését előttünk ismeretlen okokból annyira ideigkéslelteti. A megye bizottmányának erkölcsi kötelessége volna lépéseket tenni e tárgyban, márcsak azért is, mert neve szorosan összefügg a megye történetével, s mert neki jutott a szentencse: hogy a drága hamvakat koblében őrizheti.

(!) **A Bartfeldi Bad** furdőigazgatósága 1871-ik évi Bade-listáját megküldte szerkesztőségünknak, amelyből a Curgasték és Fremdenek ankuafijai, valamint Nansen, Character és Wohuungjak is megoivashatók — németül. Figyeimen kívül akartuk hagyni a germánizálás ez újabb bizonyítványát azonban olvasóink iránti tekintetből — menyiben az ott levő vendégek között ismerőseik lehetnek — közöljük a névsort. Diamant Róza, Pest, Litviniczyna Anna postamesternő, Rymonov; Tokay Mária magánazonó, Kassa; Goldstein Agnesné, Nyiregyháza; Tirmann Johanna, Ungvár; Roth Jakab endéglős János; Semmel Matild Farnov; Engel Regina és Rozenfeld Léni Hadház; Breder Selman Kr Polyan; GomszkaLungina Usztrujki; Ritter v. Pillen Ferdinand ezredes Lemberg; Szeldenreich Róza Rákócz; Kaczani Anahia papae Sokut; Alexandrovica Julia Dembovicze, Rubin Mendel rabbi Hoggott; Hoffman Jozsef ügyvéd és családja Kassa, Duukelblum Bernát és leánya Rzanov; Gyurcsánszky Károly földbirtokos Kassa. Szinay Janka fotográfne Miskolcz; Szunyoghgy Berta asszony és leánya Ujfehértó; özv. Katz Chaja asszony Dukla; Ujfalussy Jozefina asszony családjával; Muszely Jozsef közbányai hivatalnok Pest; Seinger Károly könyvkötő, családjával Löcse; Barszky Ede gyögyyszerész Rymanov, Wieland András és neje Markusfalva; Vitalis Ferenc főhadnagy és neje, szül. doggeteldi Vetter; Pfannschmidt Triodeon bányá; és földbirtokos családjával Löcse; Szakmáry Donát földb. és családja Lucsivna; Radványi Kálmán hitelbank igazgató Eperjes; Kopschitz Mária Eperjes; Klein Roza orvosné leányával Miskolcz; Dunkelblum Bernát Rzanov. Walencsik Anna és leánya Kassa; Kúlély Mária asszony és Szabó Mária k. a. Szála; Halpert Léni Hlabács; Fendrich Jozefin keresk. Ungvár; Wjecsner Frendl assz. Dukla. Schmionek Helena magánazonó Boroszló; Scotti Margit Parnó; Fekete Gyula tanár nejevel Eperjes; Hágel B. keresk. Köszeg. Hágel Fani vendég-

lősné Ungy László Feldt Neumann F és családja M. Csáth; Mária, evat és leánya Lasztomér, Petrovics Krisztina A kimutatás és család, érkezett a vendégek T. Balogh szonyságok

Xant nemzeti m. Emichnek Sz. geten. M. lyceum mutat, hogy a rászhoz me. Borsa völgy etrosz es zások fő cz lönőse a hival és ro. új, vagy nemzeti m. szivesen fog havasok m. verekből ü. jáni kmet. részokra re. k ül, miuta vasokon kö. meg magok

— A igazgató követező elsejétől az országban és ügyfelek ven intéz. tásiért az pedig a ki. tesztük s. goran ör. tekintet. hogy el. nek leu. ral jár. igazgatósá.

— A niushavi ü. 1871 máj. Egész res. 1523 ft. 4. 50 kr. K. Egyesek b. alapra 40. Kiadás. K. és vegyes. tés 14884. 77 kr. 70. junius 30. szesen 55.

Apró miniszterei. rebesre ut. gőzmalom. Hubay C. hozzánk é. tendi. — melynek el. katonai hi. nek folytá. vonal a sz. ben fog m. czimzett é. vel legköz.

Vidék dán délber. 18 éves k. lőtte magá. netársulat. U. J. egy. 12 hentes. nagy meny.

— I. román nép. román élé.

K

lősné Ungvár; Mühlbauer Rozalia assz. keresk. László Feldman Jozefin keresk. és leánya Kassa; Neumann Fischl. keresk. Bártfa; Klein Jozefin Neumann S. a. Ujhely; Schwartzt Sali assz. és családja S. a. Ujhely; Karik Izsák keresk. Bártfa; kövér M. Csáth; Karik Izsák keresk. Bártfa; kövér Mária, evang. papné Iske; Pápay Teréz assz. és családja Eperjes; Markovits Léní és családja és leánya Eperjes; Markovits Léní és családja; Lasztomér, Lonyay Albert főispán és családja; Petrovics Krisztina ügyvédné és Mitterman. Krisztina keresk. Baja; Indek Nathali Dukláról A kimutatás szerint tehát június 25-ig 57. mag. család, összesen 144 személyből álló vendég érkezett a bártfai fürdőbe, a később érkezett vendégek kimutatása, kik között városunkból T. Balogh Károlyné és ifj. Farkas Lajosné assz. szomszágok is vannak, később fog következni.

Xantus János Frivaldszky-nak a nemzeti muzeum állatorvostálya öröknek és az ifjú Emichnek társaságában, e napokban időzött M. Szegeden. Megszemlélte a többek között a ref. lyceum muzeumát is. E hó 9-én F. Visóra utaztak, hogy a „Wasser“ völgyön a suliguli forrához menjenek. Onnan a havasokon át a Borsa völgyébe tesznek kirándulásokat, a Pietrosz csúcsára szándékoznak fölmenni. Utazások fő czélja e havasok rovaraival, különösen a havasokon levő tengerszemek haláival és rovaraival, a mennyiben ezek között új, vagy nevezetes példányok találatának, nemzeti muzeumunkat gazdagítani, ráadásul szivesen fogadják, ha a Pietrosz vagy többi havasok magaslatain a zergéket fogják lövegverekből üdvözölhetni. A jövő héten kabolapóján a kistérségi erdősegekben medvevadászat fog részre rendeztetni, valóságos medvenélkül, miután a jelen nyári időszakban a havasokon kóborló medvék nem könnyen adják meg magokat.

— **A magyar kir. állami vaspályák igazgatósága** valamennyi ügyosztályához a következő körlevelet bocsátotta ki: E év július elsejétől az igazgatóság levelezései a Magyarországon székelő hatóságokhoz, hivatalokhoz és ügyfelekhez kizárólag magyar nyelven intézendők. Ezen rendelet pontos megtartásáért az ügyosztályfőnök urakat, első sorban pedig a kiadó hivatalt, személyesen felelőssé teszszük s utasítjuk névszerint ez utóbbit, szigorúan öröködni, hogy e meghagyás sem mit tekintetben át ne hágassék, mint-hogy ellenkező esetben kénytelenek lennünk a legnagyobb szigorral járni el. Pesten, 1871. június 28-án, Az igazgatóság.

— **A sárospataki népbank** 871. évi júniushavi üzletforgalmának kimutatása. Bevétel. 1871. máj. 31-ki készpénz 18752 ft. 74 kr. Egész részvényre 300 ft. Részletes részvény 1523 ft. 49 kr. Adósság befizetés 43025 ft. 50 kr. Kezelés és vegyes 1280 ft. 52 kr. Egyesek betéte 6% 20603 ft. 87 kr. Tartalék alapra 40 ft. 50 kr. Összesen 85,526 ft. 62 kr. Kiadás. Kamatra kiadott 48969 ft. Kezelés és vegyes 429 ft. 30 kr. 6% betét visszafizetés 14884 ft. 85 kr. 6% betét kamatja 468 ft. 77 kr. 7% betét kamatja 1491 ft. 17 kr. 1871. június 30-ki pénzkészlet 19283 ft. 53 kr. Összesen 85,526 ft. 62 kr.

Apro helyi hírek. Grof. Andrassy Gyula, miniszterelnök f. h. 20-án városunkon át Tebeosra utazik. — A s. a. ujhelyi részvény gőzmalom aug. hó 1-én megkezdte működését. — Hubay G. színtársulatával szeptember elején hozzánk érkezik s az egész őszi időnyt itt töltendő. — A szőlőskei vasúti hid mellett melynek elkészítése még jó hosszú időt igényel, katonai hidászok ideiglenes hidat vernek, minek folytán remény van: hogy az ujhely-csapi vonal a szerencs-ujhelyi vonalrészszel egy időben fog megnyitattani. — „Pest városához“ címzett érkező helyiség más bérlo közbenjöttével legközelebb ismét megnyitattik. —

Vidéki apró hírek. Miskolcra m. szerdán délelőtt Pasztay Róza egy igen szép 18 éves leány életuntságból pisztolyal agyonlötötte magát. — Balázs Kálmán jó hírű zenetársulatával Odessába utazik. — Rosnyon U. J. egy sextés 571 fontra hízalt, s leölését 12 hentes foglalatostkodtatott. — Banátságban nagy mennyiségű régi pénzt találtak.

Mindenfele

— Babesin királyi táblai ülnök s a román nép vezetőjének, egy Aradon megjelenő román élclap következő geneolgiáját adja. Ab-

rahám szülte Ieziget s ennek testvéreit. Ieziget pedig szülte Schmierkászt és Schmierkász szülte Judát. Juda pedig szülte Fleckheleszt és Fleckhelesz szülte Jeitheleszt. Jeithelesz pedig szülte Schnupfeleszt és Schnupfelesz szülte Tüchheleszt Tüchhelesz pedig szülte Kuoffeleszt és Knoffelesz szülte Zwiebheleszt. Zwiebhelesz pedig szülte Lebheleszt és Lebhelesz szülte Schachteleszt. Schachtelesz pedig szülte Schmeckheleszt és Schmeckhelesz szülte Schmüleszt. Schmülesz pedig szülte Juckheleszt és Juckhelesz szülte Grünheleszt, Grünhelesz pedig szülte Thatheleszt és Thathelesz szülte Babheleszt, mely román nyelven Mephistofelesznek is hivatik. Még hamorosabban hangzik — habár tudományos szagu — Haeckel jénai tanárnak „Az emberi nem eredete és törzsfája“ című művében az ember leszármaztatása. Szerinte a törzsfája két részre oszlik. Az első (a régiebb) a gerinczelen ősök sorozata a monerek, teljesen egyszerű görcsövi nyákrögések, minden alkat és szerkezet nélkül, de a melyek táplálkoznak s oszlas által szaporodnak: váltafélék váltahal-mazok, csillámkák, azalegok, örvényférgek, ruhányférgek és zsákférgek. E 8 család átalakulásán jutott tehát: az egykori ember milliárd évek alatt, a legegyszerűbb szerves összetételből, a gerinczes állatok legalsóbb fokáig, ezeket pedig 13 egymásutáni családra osztja, u. m.: fejtelnek, páratlan orruak, őshalak, kettősen lélegzők, kopolyus kétélűek, farkkal bíró kétélűek, ősmagzat-burkosok, törzsemelősek, er-szényesek, félmajmok, farkas majmok, ember-majmok, majom-emberek, s végül emberek. Jó lesz elolvasni azoknak, kik még mindig az ősökkel szeretnek kérkedni s a predikatumokat hajuknál fogva czipelik elő akár van azokra észükség akár nincs.

— **Igaz történet.** Két biharmegyei fiatal ember, kik a legszorosabb barátságban álltak egymással, s ugyszólván elválaszthatlanok voltak egymástól, elhatározták, hogy másként meg nem nőülnek, ha csak két nővert nem vehetnek el. Kerestek, leányzóba mentek — hiába, nem találtak két nővert, kik hozzájuk mentek volna, vagy ha találtak, ők nem akarták elvevni, nem találtván bennök a szükséges qualificatiót. Már az agglegényi korba készültek belépni, midőn arra a gondolatra jutottak, hogy jó lesz az újságban egy házasság ajánlatot megjelentetni, hol a tényállás egyszerűen le van írva, nem ismeretség hányából, sem pénzvagyból tevék hanem azért, mert nekik egyszerre két feleség, két nővert kell. Az ajánlatot nem riszkizták hiába; csakhamar jött 10 megyéből is levél, photographia quantum satis — s az a dicső, hogy többnyire maguk a papák küldék be, alkalmasint mert örültek, hogy egy csapással két leányzó is tulajdhattak. E sok közül aztán a két ifjú csakugyan választhatott két szeretőtremelő leánykát, kikkel a legpompásabb házasságot éltek, ambár a nézes hetek már elmúltak.

* Egy B. ... megyei tanult (?) gazdaember folyamodván a miniszteriumhoz fiának a katonáskodástól leendő felmentése iránt, kérelmét így kezdte: „Nagyságos miniszterség! Jól tudattatódik s még jobban érzik tettetődik mindanyunknak általa, hogy hogy az dicső haza szent, és annakérzete, buzgó; annakakáért muszáj mindenikünk fiának az magyar házánkért piros vért kiontani; hanem hát az én gyereköm az Istók, sat... De hát mi jobbat várjon az ember egy földmivestől, mikor ugyan azon megye szolgabírája jelenti: „hogy egy keményen öszbecsavarodott, csavarogva talált, csavargó gyöngé 4 lábú pej paripa bitangóságba vétetett.“ Öielni való kulturállapot!

Statisztikai adatok. A „Welthandel“ szerint a múlt évben Magyarországon 82 millió mérő kenyérnek való gabona termelt. Ebből 57 millió a belföldi szükségletre fordítattik, 13 millió vetésre hasznalták; kivitelre marad tehát 15 millió mérő.

— **A testi vagy lelki nyomorékok statisztikája.** Magyarországon van 34,117 vagyis 0,211 perczent vak; 6,746—0,233 perczent süketnéma; 24,989 örült, vagyis 0,162 perczent; 84,774 süket vagyis 0,225 perczent.

— **Ügyvédistatistika.** Van a sz. István koronájához tartozó államban összesen 4730 ügyvéd. Ezek közül Magyarországon 8490. A legtöbb van aránylag Pesten, 621. Általában 3544 lélekre esik egy ügyvéd.

— **A föld összes lakosainak statisztikája.** Legújabb statisztikai adatok szerint a föld összes lakóinak száma 1,228,000,000-ra becsül-

hető. Az évi halálozások száma 33¹/₂ millió, tehát minden másodperczre esik egy ember halál. Az összes emberek 3642 különböző nyelven beszélnek, s 980 vallás szerint imádják istenüket.

— **A kávétermelés statisztikája.** Az egész földnek évi kávétermelése 720 millió font körül van. Ezen összegnek több mint fele Braziliára esik. Legtöbb kávé fogyasztanak el Északamerikában.

— **A magyarországi dohány tözsdekben összesen** 1905 mázsa burnótot, 203, 617 m. dohányt és 370, 724, 600 darab szivartadtak el a múlt évben.

Üzlet

A s. a. ujhelyi „Termény-tözsde“ által hivatalosan bejegyzett terményárak: július 11. Buza 88—87 font. vám mázsa 5—50 kr. Rozs 78—80 font 3 — 10 kr. Arpa 2—50 kr. Zab 2—5 kr: 2—10 kr.

Sziget július 7. A mai hetivásár forgalma következő volt. Pozsonyi mérőnként, Buza I. rendű 6 ft. 50 kr. II. rendű 6 ft. 20 kr. Kétszeres I. rendű 5 ft. 50 kr. II. rendű 5 ft. 20 kr. Rozs I. rendű 5 ft. — kr. II. rendű 4 ft 80 kr. Arpa I. rendű 4 ft. 60 kr. II. rendű 4 ft. 40 kr. Zab I. rendű 2 ft. 80 kr. Kukoricza I. rendű 5 ft. 20 kr. II. rendű 5 ft.—kr. Burgonya 3 ft. 20 kr. 6l búkkfa 12 ft.—kr. Egy mázsa monthiszt 16 ft. 50 kr. Zsemleliszt 15 ft.—kr. Kenyér liszt 12 ft. 50 kr. Disznó-zsír fontja 70 kr. Marhabús 18 kr.

Szatmár-Németiben július 5. tartott heti vásáron az árak következők mérőnként: Tiszta buza 5 ft. 25 kr 5 ft. — kr. Kétszeres 4 ft. 50; 4 ft. 30kr. Rozs 3 ft. 20 kr. Tengeri 4 ft. 20kr. Arpa 3 ft. 10 kr. 3 ft.—kr. Zab 2 ft. 75 kr. —kr. Kása 5 ft. — kr. 4 ft. 60 kr. Krumpli 2 ft. 20 kr. Paszuly 3 ft. 50 kr. 3 ft. 10 kr. Lenese 4 ft 20 kr.; 6l búkkfa 13 ft. Marhabús 20 kr. Disznózsír 60 kr Szalonának mázsa 39 ft — új 40 ft.

Ungvár, július 15. Tegnapelőtt tartott hetivásárol következő piaci árak vannak a város hiteles jegyzőkönyvében feljegyezve: Buza mérőnként 4 ft. 60 kr. Rozs 3 ft. 40 kr. Arpa 2 ft. 80 kr. Zab 1 ft. 80 kr. 2 ft. Kukoricza 3 ft. 80 kr. Burgonya 2 ft. Borsó 7 ft. Lenese 4 ft. Paszuly 4 ft. Kása 7 ft. 80 kr. Széna mázsa 1 ft. 80 kr. Szalma 80 kr. Vaj itezenkint 56 kr. Sertés-zsír 60 kr. Marhabús 22 kr. Szalona 44 kr. Szesz 30 foku 25 kr.

— **Debreczen,** juli 17. A sertésvásár élénk volt. Sok sertést hajtottak, s kelendő volt még pedig az előbbi pörhetti araknál már magasabb árak mellett, a hizott sertés számára 24—26 kron kelt, a szalona ára nem változott.

A heti elővásárra elég mennyiségű élet felét szállítottak be, a kelendőség csekély volt a vevők tartózkodók emelt heti árak 20—40 krral csökkentek. A takarás határikon mint vidékeinken e héten nagyban meg kezdett, a takarórész leginkább 12—14 dén áll, a nap-szám, kapásnak 1 ft.— 1. 10. kaszásnak a takarásnál 1 ft. 20. 40. kr. Ez évben az összes életféle vetemény között a buza fok legkevesebb magot adni, az árpa gazdagon fizet.

Az idő napfényes s meleg.

Lotto.

— Legutolsó húzás. —

Budai 47. 58. 1. 74. 53.

Lemberg 34. 82. 28. 17. 50.

Temesvári 36. 5. 34. 67. 88.

Bécsi 65. 20. 53. 47. 57.

Nyílt posta.

F. B. Homonna. A beküldött ezikk elvont tárgyánál fogva inkább szépirodalmi lapba való a felvidéket érdeklő közleményeket kértünk.

F. L. né Bártfa. A levelet vettük, különben vigyan vagyunk, s legközelebb érdekes küldeményt indítunk utak.

KOLENER JÓZSEF,
kiadó-társ.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztőtárs.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

